

De kerk ontdekken

Bijbellezen

2 Koningen 22 en 23, 2 Kronieken 34 en 35

Doel

In elke kerkdienst wordt uit de Bijbel gelezen. De kinderen leren dat de Bijbel het Boek van God is (het Woord van God) en dat de Bijbel als een schat is, waarin je steeds nieuwe dingen kunt ontdekken, waarin je God Zélf kunt 'ontdekken' in Jezus Christus.

Benodigdheden

- Introductie 1: schat (denk aan een doosje met sticker of lolly voor elk kind, of met iets wat in de les gebruikt wordt), Bijbel
- Introductie 2: pop Rik, kinderbijbel
- De Bijbel open: Bijbel, boekenlegger, boekrol (zie: 'Voorbereiding')
- De kerk ontdekken: foto's uit de bijlagen, Bijbel, boekrol, Bijbels in verschillende maten, kinderbijbel(s)

Tijdpad

Programma-onderdeel	Keuzemogelijkheden	Tijd (in minuten)
Binnenkomer	Opstap begint!	2
Introductie	1. Een schat!	4
	2. Poppenspel	2
De Bijbel open	Opstap	1
	Voorbeeldvertelling	3
	Afstap	2
	Actie	3
De kerk ontdekken	Fotogedeelte	5
	Voorwerpen	3
Bidden en zingen		5
Verwerking	1. Memory (creatief)	10
	2. Waar ben ik? (spel)	6

- Zingen: HGJB-bundel Op Toonhoogte
- Verwerking 1: bijlage 1 (achter in de map) op dik wit papier, scharen. Extra: memorydoosje van de bijlage achter in de map.
- Verwerking 2: instrumentje
- Voor de voorganger: prentenboeken, Bijbel

Voorbereiding

Maak van tevoren keuzes voor de subonderdelen die horen bij 'De Bijbel open' en 'De kerk ontdekken', omdat het anders te lang duurt voor de kinderen. Kies datgene wat bij de groep en de situatie in jouw gemeente past. De Bijbel open: Maak een boekrol. Bedruk een paar A4-vellen, bijvoorbeeld door te printen of door er krantartikelen op te plakken. Leg deze vellen in de breedte naast elkaar en lijm de randjes aan elkaar, zodat het een lang blad wordt. Plak aan het begin en eind een stokje, dat groot genoeg is om er boven en onder uit te steken. Rol aan beide zijden het lange blad om de stokjes heen op.

Voor de volgende keer

Bij iedere ingroeiles worden 5 setjes kaartjes van het grote memoryspel gemaakt. De kinderen kunnen de kaartjes na de ingroeiles meenemen naar huis en ze thuis bij elkaar bewaren. Het is dus belangrijk dat de memorykaartjes altijd op hetzelfde papier worden gedrukt. Achter in de map vind je een bijlage voor het memorydoosje. Zorg dat je iedere ingroeiles een paar van deze doosjes bij je hebt voor de kinderen die het doosje nog niet eerder hebben gekregen.

Programma

Binnenkomer

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
wat fijn dat jullie er zijn.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

*Kom maar in de kring,
kom maar in de kring,
kom maar in de kring en zing.
Zing en klap, zing en klap,
wij gaan sa-men, op stap!*

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
we pakken de Bijbel erbij.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

Stap stap stap
stap stap stap
sssssssstap

Introductie 1 – Een schat!

Aankondiging

Weet je wat ik heb gehoord? Er is hier een schat verstopt!

Werkwijze

Het is de bedoeling dat de kinderen in dit onderdeel het zoeken naar en uitpakken van een schat ervaren. Doe voor elk kind een lolly of sticker in een doosje, of doe er iets in wat in deze les gebruikt wordt. Verstop deze doos in het lokaal, bijvoorbeeld onder een tafel of onder een kleedje. Laat de kinderen de schat zoeken en vervolgens openmaken. *(De lolly of sticker kan tijdens de verwerking of aan het eind worden uitgedeeld.)*

Afronding

Pak de Bijbel erbij en vertel dat de Bijbel ook een schat is. Daarin kun je steeds weer nieuwe dingen ontdekken. Daarin kun je de Heere God 'ontdekken'.

Introductie 2 – Poppenspel

Rik heeft een kinderbijbel meegenomen. Vandaag vertelt Rik als het ware uit de Bijbel.

Leiding Ha Rik!
 Rik Hoi hoi! Kijk 'ns wat ik heb!
 Leiding Een boek?! Kun je al lezen dan?
 Rik Nog niet! Maar kijk eens... *(slaat het boek open bij een plaat)* ... er staan plaatjes in!
 Leiding Oh, wauw, da's een mooie plaat. Een mooi bóek.
 Rik *Vertelt iets over de plaat die hij voor zich heeft.*
 Leiding Ik zie het. Zullen we het ook even aan de kinderen laten zien? *(houd de plaat even omhoog)*
 Rik *(neemt een nieuwe plaat en vertelt erover)* Kijk, en hier gaat het over...
 Leiding Wat weet jij dat goed, Rik. En wat kun je er mooi van vertellen.
 Rik *(vertelt over een volgende plaat)* Dit is ook een mooi verhaal, kijk...
 Leiding Maar dat verhaal ken ik. Dat staat in mijn Bijbel.
 Rik Maar dit ís een Bijbel! Dit is een Bijbel voor kinderen.
 Leiding Een Bijbel voor kinderen... *(gericht aan de kinderen)* Hebben jullie ook zo'n Bijbel thuis? En lees je daar wel eens in? Mooi zeg! Nou, Rik. Fijn dat we jouw Bijbel mochten zien. Fijn dat je eruit wilde vertellen. Ik heb een verhaal waarin het ook over zo'n belangrijk boek gaat...
 Luister je mee?
 Rik Okidoki.

De Bijbel open

Opstap

Pak de Bijbel en vraag een van de kinderen om hierin het bijbelgedeelte van vandaag op te zoeken. Vooraf heb je al een boekenlegger op de juiste plek in de Bijbel gelegd. Zeg dat je het verhaal dat hier staat nu gaat vertellen.

Voorbeeldvertelling

Hoe oud ben jij? *(wijs een kind aan)* ... jaar. En jij? Weet je, het verhaal van vandaag gaat over iemand die 8 jaar oud is. Net een paar jaar ouder dan jij. Weet je wat er gebeurt als hij 8 jaar is? Dan wordt hij koning! Echt waar! Josia is nog maar 8 jaar als hij koning wordt. *(neem eventueel iemand van het koninklijk huis als voorbeeld)* Misschien moest er wel een speciale kroon gemaakt worden, want de gewone kroon zou steeds voor z'n ogen zakken, denk ik. Daar was hij nog veel te jong voor. Maar weet je waar hij niet te jong voor was? Om de Heere God te dienen! Om naar de Heere God te luisteren en van Hem te houden, ben je nooit te jong. Josia was nog heel jong, maar hij wilde net als koning David zijn. Koning David was zijn over-over-overgroot-opa. Koning David had heel veel van de Heere God gehouden. En dat wil Josia ook! En dat was wel heel bijzonder. Want heel veel koningen hielden niet van de Heere God. O nee, dat kun je ook wel zien in het land. Overal staan beelden. Beelden die de mensen hebben gemaakt. Ze zeggen dat het goden zijn, die kunnen luisteren en helpen. Maar dat is helemaal niet waar. Alleen de Heere God van de Bijbel, de Heere God in de hemel is de echte God en kan echt luisteren en echt helpen! Voor koning Josia is het ook wel heel moeilijk. Hij wil echt voor de Heere God leven en met de Heere God praten in het gebed. Hij wil doen wat de Heere God goed vindt. Maar zijn volk, andere mensen in het land... doen dat niet.

Als koning Josia wat ouder is, gaat hij daar wat aan doen. 'Mannen, wij moeten de Heere God, de échte God dienen! Daarom moet álles, wat van andere goden is, weg. Alle beelden moeten stuk. Alle plekken waar mensen tot beelden bidden, moeten kapot gemaakt worden. Alle boeken over andere goden moeten verbrand en vernietigd. Alles, alles in het land en in de huizen, wat niet bij de Heere God in de

hemel hoort, moet weg! Wij zullen voortaan alleen de Heere God, de échte God dienen! Voor Hem zullen we knielen, van Hem zullen we zingen...'

Maar... wáár eigenlijk? Is er een kerk? Een huis van God? Een tempel? Ja, die is er! Maar moet je kijken... Dat huis van God is al heel lang niet gebruikt. Het is vies en vuil, er is stof en er zijn dingen stuk... 'Ik wil dat het huis van God weer netjes opgeknapt wordt. Dat wil ik doen voor God. Het moet net zo mooi worden als in de tijd vlak na opa David. Safan, jij gaat alles regelen. Zorg ervoor dat het huis van God opgeruimd wordt, maak het schoon en repareer wat stuk is.'

Zo gaan de mensen aan de slag in het huis van God. Wat wordt er hard gewerkt. Het is een enorme klus. Het is ook zo'n groot gebouw! Maar het huis van God wordt elke dag een beetje mooier. 'Safan! Meneer Safan! Ik heb wat gevonden. Het is een boek van de Heere God.' *(pak de boekrol in de hand)* Safan kijkt naar het boek. Is dat een boek van de Heere God? Maar het is helemaal vuil! Hij neemt het in zijn handen, bekijkt het eens... En neemt het mee. Hij gaat ermee naar de koning. 'Koning, het gaat goed in de tempel! Er wordt heel hard gewerkt en het wordt steeds mooier. Er is ook een boekrol gevonden. Ze zeggen dat het een boek van God is. Het was wel heel vuil geworden, hoor.' Koning Josia is heel benieuwd wat er in het boek staat. Safan moet het boek openen en er een stukje uit voorlezen voor de koning... *(rol de boekrol een stukje open en lees)* 'Ik ben de HEERE, uw God. En het zal gebeuren, als u de stem van de HEERE, uw God, gehoorzaam bent, door al Zijn geboden te doen...' Krrrk... Wat hoor ik nou? Wat doet de koning nou? Hij scheurt zijn kleren! Hij scheurt zijn mantel stuk! Waarom? Waarom? Omdat de koning begrijpt wat er in de boekrol staat. In het boek staat dat God van dit volk houdt. Dat Hij voor hen zal zorgen. Er staat dat God wil dat de mensen ook van Hém houden en voor Hém leven... O, koning Josia begrijpt dat het heel erg is dat het volk deze God vergeten is, dat ze deze God niet meer dienen, dat ze niet meer bidden tot deze enige echte God!

'Alle mensen moeten dit weten', zegt de koning. 'We moeten uitleggen aan de mensen wat er in het boek staat. Ze moeten weten wie de echte God is. We zullen deze God dienen! We zullen voor déze God buigen en naar Hém luisteren! De God van het boek. De Heere God in de hemel.'

Zolang koning Josia leeft en koning is, dient hij de

Heere God en zegt hij tegen het volk dat het ook de Heere God moet dienen. Het boek van God mag niet meer vuil worden, maar moet steeds weer gelezen worden. *(neem de Bijbel in de hand)* Wij hebben ook zo'n Boek van God. De Bijbel. Dit is Góds Boek. Omdat het Góds Boek is, is het belangrijk! Hierin vertelt God iets aan jou. Hier mag je elke dag naar luisteren.

Afstap

Koning Josia was nog heel jong, hè, toen hij koning werd. Hoe oud? *(8 jaar)* Het is best moeilijk om dan al koning te zijn! Dan kun je het nog niet zelf. Kon hij wel zelf van de Heere God houden? *(ja, hij hield als jongetje al veel van de Heere God)* Kun jij van de Heere God houden als je jong bent? *(zeker, ook jij mag van de Heere God houden!)* Hoe heet het Boek van de Heere God? *(de Bijbel)* Over Wie gaat het in de Bijbel? *(over de Heere God en over de Heere Jezus, daarom is het zo'n belangrijk boek)*

Actie

De mensen in het land van koning Josia hadden de echte God vergeten en dienden andere goden. Maar dat moet veranderen. Doe je mee? Er staan beelden, die moeten stuk. *(sla, hak, duw)* Verkeerde boeken moeten weg. *(pak en smijt)* Het huis van God moet schoon. *(poets en veeg)* Hé, er ligt een boek! *(pak, open en lees)* Dit is de Bijbel, dit is belangrijk, die moeten we bewaren. *(houdt stevig vast, druk het tegen je buik)*

De kerk ontdekken

Koning Josia liet het huis van God (zeg maar de kerk) schoonmaken. En daar vonden ze de schat! Een boekrol, een boek met de woorden van God. Het boek was wel heel stoffig en vuil. Ze hadden het al zo lang niet gebruikt... Koning Josia zorgde ervoor dat voortaan elke keer in het huis van God uit het boek van God werd gelezen. En dat doen we vandaag nog steeds in de kerk. Elke zondag wordt in de kerk uit de Bijbel, het boek van God, gelezen.

Fotogedeelte

Laat de Bijbel zien en de boekrol uit het bijbelverhaal. Lang geleden konden ze nog niet zulke boeken maken als die wij nu hebben. Daarom maakten ze lange

vellen van papier en schreven daarop. Zo'n lang papier kon je niet gemakkelijk opvouwen, dus deden ze aan de uiteinden een stok. En zo kon het lange papier uitgerold en opgerold worden. Elke keer als je een stukje las, draaide je de rol een stukje verder. *(laat dit zien)* Dit heet een boekrol. Hier zie je een boekrol op de foto. *(laat foto 1 zien)*

Wat zie je op deze foto? *(foto 2)* Heel veel boeken. Zie je de Bijbel op de foto? Waarom lezen we in de kerk uit de Bijbel en niet uit de andere boeken die op de foto staan? *(als ze er niet uitkomen, stuur dan richting het antwoord bijvoorbeeld 'over Wie gaat de Bijbel?')* Zal ik jullie eens een mooi woordje leren lezen? *(laat foto 3 zien)* Hier zie je een bladzijde uit de Bijbel. Welk woordje wijst de vinger aan, denk je? Kan iemand een letter lezen? Een letter uit je naam misschien? Hier staat het woordje 'God'. De Bijbel is Gods boek, Gods woord. Het gaat over God.

In de Bijbel staan heel veel verhalen. Over mensen, over dieren, maar uiteindelijk vertelt elk verhaal iets over God. Kijk maar eens of je deze plaat kent. Misschien heb je het verhaal wel eens gehoord. *(foto 4 en 5)*

Voorwerpen

Laat de Bijbel zien die tijdens het bijbelverhaal van de Opstap gebruikt wordt. Vertel dat dit de Bijbel is, die het meest gebruikt wordt. Laat ook de binnenkant zien: het staat vol met letters. Laat een paar verschillende formaten Bijbels zien en vertel dat overal hetzelfde in staat.

Leg uit dat de Bijbel best moeilijk is om te begrijpen. Daarom zijn er mensen die op een speciale school gaan om alles van de Bijbel te leren. De dominee is iemand die op zo'n school gezeten heeft. Daarom kan hij aan andere mensen uitleggen wat er in de Bijbel staat. Voor kinderen is de Bijbel ook nog moeilijk, vooral als ze nog niet kunnen lezen. Laat de kinderbijbel zien en vertel dat deze speciaal voor kinderen is. Als je nog niet kunt lezen, is het fijn dat je aan de platen kunt zien, waar het verhaal over gaat.

Gebed

Heere God in de hemel, God van de Bijbel, wat is het bijzonder dat wij met U mogen praten! Wat is het bijzonder dat U een boek geeft, waardoor we U kunnen leren kennen. Dat we een boek hebben, waarin alles staat over U. Help ons om daar elke dag van ons leven uit te horen of in te lezen. En wilt U ook zorgen voor de mensen die de Bijbel niet hebben? Wilt U ervoor zorgen dat steeds meer mensen een Bijbel krijgen, zodat ze ook van U kunnen houden en U kunnen dienen? Om Jezus' wil, amen.

Zingen

Lees je Bijbel, bid elke dag (Op Toonhoogte 440)

Aankondiging

Als je wilt weten Wie de Heere God is en wat Hij tegen jou vertellen wil, is het belangrijk dat je elke dag uit de Bijbel leest of dat jou daaruit verteld wordt. Je kent daar een liedje over... En dat liedje gaat over jÓuw Bijbel: lees je Bijbel, bid elke dag. Het is fijn als je ook zelf in je eigen Bijbel leest.

Werkwijze

Zing het lied met de gebruikelijke gebaren. Zing daarna het lied in het Engels: alle kinderen, ook in andere landen mogen in hun Bijbel lezen!

Lied

Lees je bijbel, bid elke dag,
bid elke dag, bid elke dag.
Lees je bijbel, bid elke dag,
dat je groeien mag,
dat je groeien mag,
dat je groeien mag.
Lees je bijbel, bid elke dag,
dat je groeien mag.

Read your bible, pray every day,
pray every day, pray every day.
Read your bible, pray every day,
if you want to grow,
if you want to grow,
if you want to grow.
Read your bible, pray every day,
if you want to grow.

Tekst en muziek: H.D. Clarke
© IKEG / Continental Sound

Verwerking 1 – Memory (creatief)

Bij iedere ingroeiles worden 5 setjes kaartjes van het grote memoryspel gemaakt. De kinderen kunnen de kaartjes na de ingroeiles meenemen en ze thuis bij elkaar bewaren.

Achter in de map vind je een bijlage voor het memorydoosje. Zorg dat je iedere ingroeiles een paar van deze doosjes bij je hebt voor de kinderen die het doosje nog niet eerder hebben gekregen.

Aankondiging

Je hebt vandaag gehoord hoe belangrijk de Bijbel is. Op dit blad (bijlage 1) staan de foto's die daarbij horen en die we net ook gezien hebben. Ze staan er allemaal twee keer op. Jullie mogen de foto's uitknippen, dan kunnen we er daarna memory mee spelen (*deze bijlage is te vinden achter in de map bij Bijlagen*).

Werkwijze

Deel het werkblad uit aan de kinderen. Op dit werkblad staan de foto's die je deze les gebruikt hebt twee keer afgedrukt. Laat de kinderen nog een keer kort benoemen wat er op de foto's staat. Daarna mogen ze de foto's uitknippen.

Afronding

Leg de kinderen uit hoe je het memoryspelletje speelt. Als er nog tijd over is, kun je ook echt een spelletje met de kinderen spelen. Afhankelijk van de grootte van de groep en het aantal leiding doe je dit centraal of in kleine groepjes.

Verwerking 2 – Waar ben ik? (spel)

Aankondiging

Als je wilt weten wat de Heere God zegt, moet je goed luisteren naar de Bijbel. We gaan een spelletje doen, waarbij je ook goed moet luisteren, met je ogen dicht...

Werkwijze

Neem het instrumentje in je hand en vraag alle kinderen hun ogen dicht te doen en dicht te houden. Ga met het instrumentje naar een willekeurige hoek van het lokaal en maak er geluid mee. Laat de kinderen met hun ogen dicht wijzen naar de plek waar het geluid vandaan kwam. Daarna mogen ze kijken of het klopt. Laat vervolgens een kind het instrumentje gebruiken. Herhaal dit op deze manier een aantal keren.

Afronding

Geef complimenten en benadruk dat de kinderen goed hun best hebben gedaan.

Voor de voorganger - Ingroeiles 'Bijbellezen'

Doel

De kinderen ontdekken dat in de kerk uit de Bijbel gelezen en verteld wordt, omdat die (in tegenstelling tot andere boeken) het Woord van God is.

Omschrijving

Vandaag wordt de kinderen verteld dat lezen of horen uit de Bijbel belangrijk is om de Heere God en de Heere Jezus te leren kennen. De Bijbel is als een schat, waarin je steeds nieuwe dingen ontdekt en vooral God Zélf 'ontdekt'. In het verhaal (vanuit 2 Koningen 22, 23 en 2 Kronieken 34, 35) horen de kinderen dat de Bijbel het Woord/Boek van God is.

Benodigheden

Verschillende algemene prentenboeken en de Bijbel.

Moment in de dienst

Voorafgaand aan het lezen uit de Bijbel.

Actie

Lees een paar zinnen voor uit een prentenboek.

Gesprek

Vraag of de kinderen het voorgelezen boek kennen. Waar gaat het boek over? Pak een volgend boek en laat de voorkant zien. Wie weet waar dat boek over gaat? Pak vervolgens de Bijbel. Die ziet er heel anders uit. Weet iemand waar dát boek over gaat? De Bijbel is het Woord/Boek van God. Daarin praat God met ons. We komen in de kerk om van God en Jezus te horen. Daarom lezen we in de kerk niet uit andere boeken, maar alleen uit de Bijbel.

Afronding

Lees uit de Bijbel het gedeelte van deze dienst.

(N.B. Als u uit een ander formaat Bijbel gaat lezen, leg dan uit dat daar hetzelfde in staat.)

H Bijbellezen

De kerk ontdekken
2 Koningen 22 en 23, 2 Kronieken 34 en 35

Op dit blad kunt u lezen wat er tijdens Opstap is gedaan, zodat u er thuis op terug kunt komen.

Omschrijving

Vandaag is een les over het lezen van de Bijbel aan de orde geweest. De Bijbel is als een schat, waarin je steeds nieuwe dingen ontdekt. De Bijbel is het Woord van God en daarom ontdek je in de Bijbel vooral Wie God is. We gaan naar de kerk om van de Heere God en de Heere Jezus te horen, daarom wordt in de kerk ook uit deze Bijbel gelezen.

Lied (Op Toonhoogte 440)

Lees je bijbel, bid elke dag,
bid elke dag, bid elke dag.
Lees je bijbel, bid elke dag,
dat je groeien mag,
dat je groeien mag,
dat je groeien mag.
Lees je bijbel, bid elke dag,
dat je groeien mag.

Read your bible, pray every day,
pray every day, pray every day.
Read your bible, pray every day,
if you want to grow,
if you want to grow,
if you want to grow.
Read your bible, pray every day,
if you want to grow.

Tekst en muziek: H.D. Clarke
© IKEG / Continental Sound

Tips om hierop terug te komen in het gezin

- Als u uit de kinderbijbel leest, zoek hetzelfde verhaal dan ook op in de 'grote-mensen-Bijbel' en lees daaruit enkele woorden of verzen. Zo leren kinderen dat in de beide boeken hetzelfde verhaal staat.
- Neem de Bijbel, blader erin van voor tot achter en benoem de bekende verhalen, bijvoorbeeld de schepping, de ark van Noach, Mozes, David, Jona, de geboorte van de Heere Jezus, wonderen van de Heere Jezus, Paulus die in andere landen over de Heere God gaat vertellen.
- Vraag of uw kind zelf wil vertellen over de Bijbel aan de hand van een plaat uit de kinderbijbel. Of stel vragen over de plaat.
- Verzamel alle (kinder)bijbels die er in huis zijn. Tel ze, vergelijk ze, zoek dezelfde verhalen op of kijk juist naar de verschillen.

